

**аудио
визуелни
центар**
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Јавна установа Аудио-визуелни центар Републике
Српске
Јеврејска 30, 78000 Бања Лука, Република Српска
+387 51 264 340 | info@avcrs.com | www.avcrs.com

Број: 2-526/24

Датум: 23. јула 2024. године

На основу члана 50. став 6. Закона о аудио-визуелним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број 56/22), члана 11а. став 5. Правилника о критеријумима и поступку за избор пројеката у аудио-визуелним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 84/22, 2/23 и 28/23), а након спроведеног Јавног конкурса за суфинансирање **производње дугометражног документарног филма (број 2-333/24 од 10. маја 2024. године, објављен 13. маја 2024. године)**, директор Ања Илић, д о н о с и

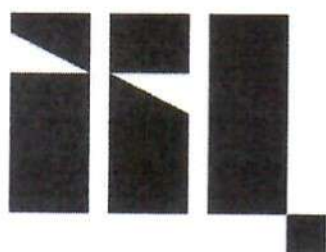
Р Ј Е Ш Е Њ Е

о додјели средстава за суфинансирање производње дугометражног документарног филма „Једини“

1. Фондација „Визуелни архив српског страдања“ додјељују се средства у износу од 30.000 КМ (словима: тридесет хиљада конвертибилних марака) за суфинансирање производње дугометражног документарног филма „Једини“.
2. Добитник средстава из тачке 1. овог рјешења дужан је да са директором Центра закључи уговор, којим ће се регулисати услови, начин, рокови, исплата и намјенско кориштење одобрених средстава у року од 15 дана од дана достављања рјешења.
3. Уколико добитник средстава из тачке 1. овог рјешења не потпише уговор са директором Центра у остављеном року сматраће се да је одустао од пријаве на јавни конкурс.
4. Центар може продужити рок из тачке 3. овог рјешења, на основу молбе добитника средстава.

Образложење

Јавна установа Аудио-визуелни центар Републике Српске (у даљем тексту: Центар) расписала је Јавни конкурс за суфинансирање производње дугометражног документарног филма (у даљем тексту: Јавни конкурс), од 10. маја 2024. године, објављен 13. маја 2024. године, који је био отворен до 13. јуна 2024. године.

**аудио
визуелни
центар**
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Јавна установа Аудио-визуелни центар Републике
Српске
Јеврејска 30, 78000 Бања Лука, Република Српска
+387 51 264 340 | info@avcrs.com | www.avcrs.com

Фондација „Визуелни архив српског страдања“ (у даљем тексту: Подносилац пријаве) поднио је потпуну и благовремену пријаву на Јавни конкурс, 11. јуна 2024. године, заведену под редним бројем протокола 477/24.

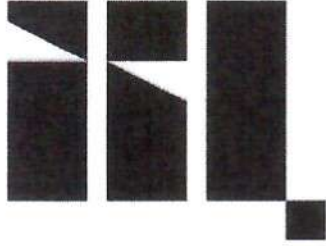
Директор Центра је Рјешењем број 2-412/24 од 4. јуна 2024. године именовано Комисију за вредновање производње документарних филмова (у даљем тексту: Комисија), у саставу: Борис Митић– председник Комисије, Гордан Матић– члан Комисије и Јелена Медић– члан Комисије, у складу са чланом 50. став 1. Закона о аудио-визуелним дјелатностима (у даљем тексту: Закон).

Комисија је 2. јула 2024. године разматрала све пристигле пријаве и на основу критеријума за избор пројеката из члана 49. Закона и чл. 3. и 5. Правилника о критеријумима и поступку за избор пројеката у аудио-визуелним дјелатностима (у даљем тексту: Правилник), извршила стручно вредновање пројеката и сачинила Прелиминарну ранг-листу подносилаца пријаве на Јавни конкурс за суфинансирање производње дугометражног документарног филма, број 2-493/24 од 11. јула 2024. године (у даљем тексту: Прелиминарна ранг-листа) и Образац извјештаја за оцјењивање филмских пројеката.

Прелиминарна ранг-листа објављена је на званичној интернет страници и огласној табли Центра.

У Обрасцу извјештаја за оцјењивање филмских пројеката Комисија је образложила сљедеће:

Јелена Медић: „Једини“ је прича о животу војника који је након рањавања остао у стању квадриплегије на бризи и њези своје супруге. Аутор у писаном наративу тежиште ставља на љубавну причу, што је сигурно и најбоље полазиште да се она исприча, али захтјева од аутора одређену стилизацију која се наслућује у сцени са мувом и причи о комарцу. То је најбољи дио понуђеног визуелног материјала који свједочи о снази и потенцијалу ове приче. Она има капацитет да се позабави многим филозофским питањима, али захтјева далеко више поетике (вербалне, али и визуелне) која је нужна да оволику количину људске патње трансформише у катарзичне осећаје код гледалаца. На моменте, понуђени визуал банализује причу својим репортажним језиком, што би у продукцији свакако требало избјећи. У достављеном исјечку, видно је да је сам јунак врло поетичан у начину размишљања. Након 30 година проведених без могућности кретања, наслућују се монашке мисли у њему које могу постати богатство за гледаоце. Да би оне биле ослобођене, неопходно је да аутор, свакако брижан према јунаку, створи још интимнији и посвећенији простор. У експликацији се помиње да су обоје јунака врло емотивни након његовог пресељења у дом и да то представља препреку снимању. Мишљења сам да је та „препрека“

**аудио
визуелни
центар**
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

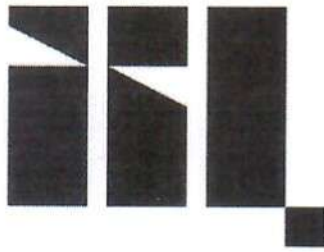
Јавна установа Аудио-визуелни центар Републике
Српске
Јеврејска 30, 78000 Бања Лука, Република Српска
+387 51 264 340 | info@avcrs.com | www.avcrs.com

заправо најснажнији погон ове приче и да јунаке треба снимати у мање формалним излагањима. Обезбјеђивање званичних херојских признања јунаку за стварање Републике Српске се може чинити као племенита замисао, али је премален циљ који задовољава само локал-патриотске потребе. Овај јунак заслужује далеко универзалнији приступ. Он није свјесно учинио подвиг да му се додељује ордење. Он је судбински доведен у ситуацију у којој је принуђен да живи пуних 10 година против своје воље, а коју снагом воље уз подршку љубави, чини подношљивом за наредних 20 година. Херојска нота Велинкове приче је у његовом менталном чешању мјеста на тијелу са ког се једна крвопија напојила, што врло метафорично осликава његову животну ситуацију и стање у републици за коју се борио, а које аутор не пропушта да примјети. Ратна ордења и заслуге за стварање те републике које су му оставиле свраб што се не да почешати, с филозофске тачке с које аутор жели да гледа ову причу, су маргинални. Храбро и истинито сагледавање душе овог човека са свих страна је највећи орден који му овим филмом аутор може дати. С обзиром да је овај пројекат подржан средствима за развој, а да визуелни приказ није отишао далеко од телевизијског, важно је напоменути да га комисија није вратила на дораду прије продукције само зато што би за годину дана можда било прекасно да се ова прича исприча, а репутација и промишљања аутора обећавају могућност да га у наставку производње доведе на артистичан ниво, непретенциозним, искреним, људским приступом јунаку.

Борис Митић: Предлажем за суфинансирање ову фасцинантну стоичко-љубавну причу, већ подржану на конкурс за развој, из очигледних хуманистичких разлога. Мотивација аутора је увјерљива и поткована импозантним минулим радом и устаљеном екипом сарадника. Импонује и наглашени етички принцип у односу са протагонистима и њиховим окружењем. Велинкова елоквентност је сјајан адут, који би требало потковати подједнако инспиративном илустрацијом, поетичнијом и индиректнијом од садашње. Са техничке стране, апсолутно је нужно порадити на квалитету и обради звука. Са драматуршке, пробати избјећи локал-политичку компоненту, која је ионако очигледна, а чиме би се јунак сврстао у универзалнију егзистенцијалну раван, што би помогло и интернационалнијем пласману филма.

Гордан Матић: 'Једини' је пројекат о људској драми која је веома тешка и дирљива. На жалост и истинита. По приложеној документацији овом пројекту недостаје више додира савременог филмског третмана ове тешке теме, те промишљање да би ова прича могла (и требала) да комуницира са публиком ван наших, балканских, простора. За сваку похвалу су припреме и истраживачки рад, али забрињава начин на којег смо у приложеном материјалу видјели одређене сегменте филма које одишу хроничарским духом, и намјенским жанром, а мање драмом самог јунака и његове породице. Мислим да би видљивост и потенцијал

**аудио
визуелни
центар**
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Јавна установа Аудио-визуелни центар Републике
Српске
Јеврејска 30, 78000 Бања Лука, Република Српска
+387 51 264 340 | info@avcrs.com | www.avcrs.com

овако значајне теме биле далеко веће уколико би се баланс у наративи између прошлости и садашњости, као и љубавног односа приказао на филмичнији, а мање телевизијски начин. Јер драма није само у јунаковом окружењу, већ је, у овом случају, главна драма у самом јунаку.

У вези са наведеним извјештајем, Комисија је предметном пројекту додијелила 71,97 бода, а с обзиром на то да је у члану 5. став 4. Правилника о критеријумима и поступку за избор пројеката у аудио-визуелним дјелатностима прописано да би се пројекат квалификовао по основу јавног конкурса за финансирање или суфинансирање мора да освоји најмање 71 бод, Комисија је предложила да се предметни пројекат суфинансира средствима Центра.

С обзиром на то да у остављеном законском року није било поднесених приговора на Прелиминарну ранг-листу, Комисија је предложила директору Центра Коначну ранг-листу подносилаца пријаве на Јавни конкурс за суфинансирање производње дугометражног документарног филма, број 2-521/24 од 23. јула 2024. године.

На основу Коначне ранг-листе подносилаца пријаве на Јавни конкурс за суфинансирање производње дугометражног документарног филма и Обрасца извјештаја за оцјењивање филмских пројеката са писменим образложењем и предложеним износом за суфинансирање пројеката, директор Центра донио је Рјешење о додјели средстава за суфинансирање производње дугометражног документарног филма „Једини“.

У складу са наведеним одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Поука о правном лијеку: Против овог рјешења може се изјавити жалба Управном одбору Центра у року од осам дана од дана достављања рјешења.

ДИРЕКТОР

Ања Илић

Ања Илић